

brugt 600,000 Tdr. Havre til Hestene her i Landet. Det er vist rigtigt, som det ærede Medlem fra Give sagde, at der knappes meget af paa Havren til disse Dyr. Men her vil jeg pege paa, at der herinde fra gøres, hvad der kan, for at spare paa Havren, saa at alle kan faa noget. Det er ikke saaledes, som det ærede Medlem fra Ærø (Sporon-Fiedler) sagde i Gaar, at Hestene her i Byen faar Havren, og Hestene ude paa Landet faar ikke noget. Nej, det er ikke saa megen Havre, vi faar her i Byen til vore Heste, som man tror. Vi skulde have 5 kg om Dagen pr. Hest, men vi faar, saa vidt jeg husker, kun 3 kg Havre. Endvidere fik vi 2 kg Tørvesmuld, med en Tilsætning af Sukkerstoffer. Nu kunde det gaa dermed, thi det vilde Hestene æde, men det kunde vi heller ikke vedblivende skaffe, og vi maatte derfor se at finde et nyt Fodermiddel.

Jeg talte før om de Procent, vi tager fra Kornet, naar vi renser det. Jeg regner med 1 pCt. rent Svind, og saa bliver der 2 pCt. tilbage af det saakaldte Spidsmel, en Vare, som man for nogle faa Aar siden ikke vilde give Kreaturerne, men kørte ud paa Lossepladserne. Da vi begyndte at sælge af det i den Forretning, hvor jeg er, advarede jeg en Mand, som købte af det, og sagde, at han skulde være forsigtig dermed. Det er et meget tørt Stof, som man tager af Rugen, lige før den skal males, for derved at gøre Melet og Brødet lyst. Han lovede at være forsigtig, men ved Anvendelse af dette Foder slog han 4 af sit Ungkvæg ihjel. En anden Mand mistede et Par Køer ved Brugen af denne Vare. Ernæringsraadet besluttede imidlertid, at denne Vare maatte drages ind i Forbruget, og at vi skulde se, om vi ikke kunde frembringe noget deraf til vore Heste. Jeg henvendte mig til Ernæringsraadet med Meddelelse om, hvorledes Varen var, og manede til at være forsigtig mød Brugen af den, for at der ikke skulde ske en stor Ulykke for de Mennesker, som brugte den til deres Kreaturer. Det blev da ordnet saaledes med Soyakagefabrikken, at fra alle Møllerne her i Landet skulde alt, hvad der blev af denne Vare — det saakaldte Spidsmel, Goldkorn og Opfejning — løres dertil, renses og koges derude, og derefter skulde der tilsættes Blod. Det er denne Vare, vi nu bruger til vore Heste, men de æder den ikke, uden at Sulten tvinger dem dertil. Ogsaa Anvendelsen heraf bidrager til, at der spares paa Beholdningen. Ved Anvendelsen af alle disse Midler kommer vi saa langt ned, at vi maaske kan slippe igennem med 6 Mill. Tdr.,

men hvis vi havde holdt os til det i det Lovforslag, Ministeren fremsatte i Fjor, udarbejdede Overslag, er det min Overbevisning, at vi var kommet op paa noget over 7½ Mill. Tdr.

Ogsaa for Rugbrødets Vedkommende har vi arbejdet for at faa saa meget ud af det som muligt. Saa vidt jeg husker, beregnede man i Fjor, at man skulde bruge 7 à 8 pCt. Klid af Hveden til vort Brød. Da vi begyndte at udarbejde denne Sag, fremhævede jeg, at vi maatte højere op med Klidprocenten. Jeg havde gjort Erfaringer i vort eget Bageri, og jeg vidste, at man kunde faa udmærket Brød, selv om man gik højere op. Vi prøvede saa at gaa op til 12 pCt. Klid af Rugbrødet for derved at spare paa vor Kornbeholdning. Det gik man med til, og det er gaaet udmærket. Der ligger en meget stor Beholdning af Klid endnu. Hvorvidt alt vil blive brugt til Rugbrød, er man ikke klar over endnu. Det kunde tænkes, at der maaske kunde blive noget til det Øjemed, som det ærede Medlem fra Give pegede paa, til vore Heste og Køer nu i Foraaret. Men vi skulde ogsaa se at skaffe saa meget Brød som muligt ud af hver Sæk Mel. Ogsaa paa det Punkt gik jeg med til at strække mig saa langt, som vi paa nogen mulig Maade kunde, dels ved at skaffe Rugbrød, dels ved at skaffe Sigtebrød og dels ved at skaffe Franskbrød, netop for at holde vor Beholdning saa langt nede som muligt.

Der er talt om Saasæd. Da vi udarbejdede Forslaget om Klid, sagde man til mig: Hvorfor skal vi nu gaa med til at bruge saa meget Klid til vort Brød, naar der er Korn nok? Vi maa hellere bruge vor Byg til Brødet og saa bruge vort Klid til Opfodring. Jeg sagde: Det gaar ikke an; thi vel er det ved Loven slaaet fast, at man skal lægge Saasæd til Side, men jeg er ikke sikker paa, at det ikke Hundreder af Steder gaar saaledes, at naar man skal til at saa, findes der ingen Saasæd. Man siger saa, det er ulovligt og strafskyldigt. Ja, det kan være, men jeg siger, det er menneskeligt. Tænk Dem et Sted, hvor en Husmand staaer med et Par halvvoxne Grise og har Saasæden liggende paa Loftet, og saa siger han: Nu skal jeg rive Livet af disse to Grise, men naar jeg tog et Par Tdr. Byg, vilde de blive gode. Saadan fristes Manden til at handle. Han tænker som saa: Der findes vel nok en Vej ud, naar vi naar til den Tid, da vi skal saa. Jeg nævnede disse Eksempler og sagde, at jeg derfor hellere vilde være med til at bruge vort Klid til Brødet og spare noget af Byggen til Foraaret, hvis